

Брюксел, 10.3.2020 г.
COM(2020) 93 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар

{SWD(2020) 54 final}

Въведение

Преди 35 години, през юни 1985 г., Европейската комисия представи на Европейския съвет Бяла книга за доизграждането на единния пазар. Посланието беше ясно: реална интеграция и постигане на амбициозния замисъл от Римския договор или крачка назад към баналния сценарий, при който Европа не е нищо повече от зона за свободна търговия.

ЕС избра пътя на тясната интеграция и благодарение на това нашият единен пазар днес е най-големият в света със своите 447 милиона потребители и 56 милиона работни места – като всички те зависят пряко от реализираната на него търговия.

Мащабите и интегрираността на единния пазар заздравиха позицията и влиянието на ЕС на световната сцена. Принципите, ценностите и стандартите, от които този пазар се ръководи, са в основата на водещата роля на ЕС и усилията му за изграждането на световен ред, основан на правила и равни условия на конкуренция, които важат както в рамките на националните граници, така и извън тях.

Днес Европа вече проправя пътя за двойния преход към неутралност по отношение на климата, от една страна, и водеща позиция в цифровата област, от друга страна. В този контекст един от главните приоритети на Комисията за следващите пет години е да модернизира и укрепи функционирането на единния пазар.

Въпреки реалните успехи, постигнати от единния пазар, дружествата и потребителите все още са изправени пред редица трудности. На последното издание на форума „Европейски парламент на предприятията“, проведено през октомври 2018 г., почти 70 % от фирмите отговориха отрицателно на въпроса дали според тях единният пазар е достатъчно интегриран.

Настоящото съобщение изхожда от опита и възприятията на „ползвателите“ на единния пазар, т.е. на дружествата и потребителите, присъстващи ежедневно на него, за да определи оставащите основни пречки по „траекторията“ от етапи, през които те преминават, за да осъществяват трансгранична дейност.

Въз основа на констатациите от два доклада¹, в съобщението са очертани 13 основни пречки, с които ползвателите се сблъскват. От данните става ясно, че тези пречки могат да бъдат от регулаторно или административно естество, но и от чисто практически характер. При дейността си в рамките на ЕС предприятията или потребителите на практика често се изправят срещу няколко ограничения едновременно. В крайна сметка най-ощетените в тази ситуация ползватели са малките и средните предприятия (МСП) и специалистите.

Всички европейски граждани имат право да разполагат с възможно най-богатия избор от най-качествени стоки, услуги и възможности за заетост и предприемачество, които единният пазар може да предложи, и нищо не би следвало да им пречи да се възползват от тях.

Като стъпка към преодоляването на тези проблеми на равнището както на ЕС, така и на държавите членки, в съобщението са установени пет основни първопричини за пречките: регулаторни решения на равнището на ЕС и на национално равнище, транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството, административен капацитет и практики в

¹ Работен документ на службите на Комисията „Бизнес траектория в единния пазар: практически препятствия и пречки“; Индекс на условията за потребителите, изготвен от Комисията: потребителите и единния пазар — издание от 2019 г.

държавите членки, обща стопанска среда и условия за потребителите, както и първопричини, несвързани с обществената политика, като например езика и културата. Сред изброените голямо значение имат трудностите, произтичащи от общата стопанска среда и условията за потребителите, тъй като те засягат в еднаква степен както националните ползватели, така и тези от други държави членки.

През март 2019 г. Европейският съвет призова ЕС и държавите членки да премахнат оставащите необосновани пречки пред единния пазар, като подчерта необходимостта да се избегне появата на нови.

Преодоляването на посочените в настоящото съобщение пречки и на техните първопричини следва да премине през комбинация от мерки както на равнище ЕС, така и на национално равнище: цифровизация на публичната администрация и по-добра комуникация с потребителите при преминаването на етапите от тяхната „траектория“, ново и усъвършенствано законодателство на ЕС при необходимост, по-добро изпълнение на законодателството, и най-вече по-добро правоприлагане.

Въпросът за правоприлагането като основно направление за действие е засегнат в съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“², в което са очертани приоритетите на Комисията за подновено партньорство с държавите членки.

В приетата днес Нова стратегия за промишлеността на Европа³ се акцентира върху факта, че наличието на силен и интегриран единен пазар е основополагащ фактор и предпоставка за промишлената конкурентоспособност на ЕС. За да може единният пазар да работи в интерес на всички, законодателството на ЕС въвежда общи правила, чрез които да се премахнат пречките и да се улесни движението на стоки и услуги в целия ЕС, като същевременно се осигури защитата на потребителите. Докладът показва също така, че ако единният пазар не разгърне пълния си потенциал, най-ощетени биха били МСП и гражданите, тъй като разполагат с ограничени ресурси. Стартиращите дружества и високо иновативните МСП в частност срещат трудности при установяването на конкурентни позиции в международен мащаб. Стратегията за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа⁴, която също бе приета днес, предлага допълнителни целеви мерки, които да помогнат на МСП да използват по-добре единния пазар.

В настоящото съобщение също така се прави връзка с европейския семестър, в рамките на който системно се полагат усилия за отстраняване на най-сериозните регулаторни и административни пречки, както и с инструментите за по-добро регулиране на равнището на ЕС.

Приспособяването на единния пазар към предизвикателствата на днешния ден е амбициозна задача; същевременно по-ефективното му функциониране би разгърнало неоползотворен икономически потенциал. Данните от неотдавнашната актуализация на проучването на Европейския парламент „Цената на отказа от Европа“⁵ показват, че ползите от премахването на оставащите пречки пред пълноценното функциониране на единния пазар на стоки и услуги биха могли да достигнат равностойност от 713 милиарда евро до края на 2029 г.

² COM(2020)94 10.3.2020 г.

³ COM(2020)102 10.3.2020 г.

⁴ COM(2020)103 10.3.2020 г.

⁵ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/631745/EPRS_STU\(2019\)631745_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/631745/EPRS_STU(2019)631745_EN.pdf)

Постигането на тези ползи е съвместна отговорност както на Комисията, така и на държавите членки. Опазването на целостта на единния пазар на ЕС от външни предизвикателства е също толкова важно, колкото и вътрешното му укрепване. Комисията изразява готовност да умножи усилията си и да помогне на държавите членки да изградят единен пазар, в който обещаното се превръща в реалност.

I. НАЙ-ЧЕСТО ПОСОЧВАНИ ПРЕЧКИ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Настоящото съобщение се опира на информацията от два доклада на Комисията⁶. В първия, който се представя едновременно с настоящото съобщение, се разглеждат практическите препятствия и пречки пред единния пазар, така както те се възприемат от бизнеса. В него са използвани източници, отразяващи мненията на фирмите, които възнамеряват да участват или вече са активни участници в единния пазар. Източниците включват проучвания сред дружествата, бази данни и анализи. Беше проведена и консултация с търговските камари, която даде по-пълна картина на различните препятствия. Анализът се основава също така на вътрешния експертен опит на Комисията. В доклада са включени само пречките, системно посочвани като такива от значителен дял от участвалите в проучванията фирми/или системно фигуриращи в различните източници. Вторият доклад – Индексът на ЕС за условията за потребителите, който бе публикуван през ноември 2019 г., на свой ред стъпва върху проучване на отношението на потребителите към трансграничната търговия. Без да претендират за изчерпателност, и двата доклада предлагат обобщена картина на пречките пред единния пазар от гледната точка на неговите ползватели.

Въз основа на данните в двата доклада в настоящото съобщение най-напред са изведени 13-те основни пречки пред трансграничната дейност, които най-често се посочват от дружествата (по отношение на трансграничната търговия или установяването) и от потребителите (по отношение на трансграничните покупки на стоки или услуги).

Представените в карето по-долу пречки съответстват на основните етапи от „траекторията“, която дружествата и потребителите изминават, за да могат да присъстват на единния пазар.

Основни етапи от „траекторията на дружествата“: събиране на информацията, необходима за подготовката на трансгранична сделка (и/или за разширяване на дейността); удовлетворяване на изискванията, регламентиращи продажбата на стоки или услуги; маркетинг и продажби; доставка; следпродажбено обслужване и уреждане на спорове; данъци; (допълнителни стъпки при установяване на дружество) учредяване на стопанска дейност; персонал; инвестиции и финансиране.

Основни етапи от „траекторията на потребителите“: събиране на информация за продукта или услугата; покупка; плащане; получаване на доставката; следпродажбено обслужване и уреждане на спорове.

⁶ Работен документ на службите на Комисията „Бизнес траекторията в единния пазар: практически препятствия и пречки“; Индекс на условията за потребителите, изготвен от Комисията: потребителите и единния пазар — издание от 2019 г.

Събиране на информация за подготовката на трансгранични сделки и/или разширяване на дейността

- 1. Дружествата срещат трудности при получаването на информация не само относно пазарните възможности и потенциалните бизнес партньори, но и за съответните регулаторни изисквания.**

Според едно от актуалните проучвания⁷ 31 % от МСП, които имат опит в експортната дейност, и 21 % от МСП без такъв опит посочват, че трудното намиране на бизнес партньори в друга държава членка е пречка за осъществяването на стопанска дейност в рамките на единния пазар. Освен това съответно 22 % и 11 % от МСП съобщават, че не знаят къде да намерят информация за потенциални пазарни възможности. Европейските търговски камари също така посочват, че според 69 % от участвалите в проучването техни членове трудният достъп до информация относно правилата и изискванията е третият по значимост проблем сред пречките пред единния пазар⁸. Съгласно друго актуално изследване на петте най-големи икономики в ЕС непознаването на приложимите правила е пречка за 31 % от МСП без опит в експортната дейност и за 9 % от МСП, които имат такъв опит, в петте най-големи държави членки⁹.

Спазване на изискванията и процедурите за продажба на стоки или услуги

- 2. Дружествата посочват наличието на тежки и сложни административни процедури при предлагането на стоки или услуги в друга държава членка.**

В няколко актуални проучвания „сложните административни процедури“ редовно присъстват като едно от най-сериозните препятствия за дружествата в единния пазар, и най-вече за МСП. Сред тях се открояват процедурите за командироване на работници в друга държава членка в областта на услугите, които се считат за пречка от 58 % от респондентите в проведено наскоро проучване на европейските търговски камари¹⁰. Общо 22 % от участвалите в проучването на финландската търговска организация¹¹ считат тези процедури за сериозна или много сериозна пречка. От случаите, подадени до SOLVIT през 2018 г. от страна на дружества, 10 % са свързани с командироването на работници¹².

Макар че Европейският кодекс за електронните съобщения предвижда мерки за преодоляването на някои дългогодишни пречки пред изграждането на мрежи, включително своевременното осигуряване на радиочестотен спектър за 5G, пречки все още съществуват. Сложните и/или тежки процедури за предоставянето на разрешения/лицензи се посочват като пречка по-специално в няколко сектора на услугите, включително електронни съобщения, професионални услуги и строителство. Сред конкретните проблеми, за които дружествата съобщават, се нареждат липсата на електронни процедури, обременяващите документни изисквания (включително за заверка на преводи и копия), високите такси или дългите срокове

⁷ Център за европейски политически изследвания „Hidden Treasures: Mapping Europe’s sources of competitive advantage in doing business“ („Скрити съкровища: източници на конкурентни предимства за бизнеса в Европа“), 2019 г.

⁸ Асоциация на европейските търговско-промишлени палати, „Business survey – EU Internal Market: Barriers and Solutions“ („Бизнес проучване – Вътрешен пазар на ЕС: пречки и решения“), 2019 г.

⁹ Център за европейски политически изследвания „Hidden Treasures: Mapping Europe’s sources of competitive advantage in doing business“ („Скрити съкровища: източници на конкурентни предимства за бизнеса в Европа“), 2019 г.

¹⁰ Асоциация на европейските търговско-промишлени палати, „Business survey – EU Internal Market: Barriers and Solutions“ („Бизнес проучване – Вътрешен пазар на ЕС: пречки и решения“), 2019 г.

¹¹ Confederation of Finnish Industries (Конфедерация на финландските промишлени производители)

¹² Информационно табло за единния пазар за 2018г.

https://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/solvit/index_en.htm

за вземане на решение от органите. Така например дружествата, изграждащи и управляващи електронни съобщителни мрежи и услуги, включително 5G, срещат няколко вида трудности (тежки административни процедури за получаване на разрешение за строителство; високи такси на фона на нуждите на инвестицията, по-специално за определяне на радиочестотен спектър; проблеми с наличието и достъпа до информация за съществуваща физическа инфраструктура, като кабелни канали или стълбове и т.н.) Тази ситуация води до по-бавно, по-скъпо и по-неефективно изграждане на електронните съобщителни мрежи, които са от решаващо значение за развитието на цифровия единен пазар¹³.

3. Дружествата смятат, че достъпът до обществени поръчки е неравномерен.

Въпреки цифровизирането на сектора на обществените поръчки усещането за липса на прозрачност и потенциално дискриминационното, непропорционално или необективно отношение от страна на възлагащите органи са постоянен проблем за фирмите. В проведено наскоро проучване 38 % от тях посочват „спорните практики на възлагане на обществени поръчки“ като пречка¹⁴ – проблем, който се потвърждава в голяма степен от данните, събрани на равнище ЕС. Въпреки че процентът на публикуване на възможностите за обществени поръчки в ЕС като цяло се е повишил, има сериозни разлики между държавите членки, като в някои от тях той продължава да бъде под прогнозния размер на съответния пазар на обществени поръчки. Освен това делът на тръжните процедури с една оферта се е увеличил през периода между 2009 и 2018 г., достигайки 35 % през 2018 г.¹⁵.

4. Дружествата съобщават за липса на ефикасност, свързана с допълнителни технически изисквания, стандарти и други правила в някои сектори на национално равнище (отделно от изискванията на ЕС)

Проведено неотдавна проучване показва, че до 71 % от МСП, които са използвали съществуващата система за взаимно признаване за нехармонизирани стоки¹⁶, са получили решения за отказ на достъп до пазара¹⁷.

Проблеми се наблюдават и в области, които съгласно правото на ЕС са хармонизирани. В наскоро представен доклад от проучване, проведено в Нидерландия, 18 % от анкетираните самостоятелно заети лица посочват като пречка различните технически стандарти¹⁸. В отраслите за производство на промишлени машини и/или строителни продукти например, особено проблемни се оказват неоснователните изисквания за допълнителни маркировки, както и правилата и изискванията за продукти, които вече отговарят на хармонизираното законодателство. Секторът на електронните съобщения е друг пример за ситуация, при която част от пречките вероятно се дължат до голяма степен на неадекватно или несъгласувано регулиране, прилагано в различните държави членки (например определяне на различни цени за терминиране на пазарите на гласови повиквания)¹⁹. Освен това са необходими бъдещи

¹³ По този въпрос вж. първопричина 1 по-долу.

¹⁴ Асоциация на европейските търговско-промишлени палати, „Business survey – EU Internal Market: Barriers and Solutions“ („Бизнес проучване – Вътрешен пазар на ЕС: пречки и решения“) 2019 г.

¹⁵ Доклад за функционирането на единния пазар, 2019 г., SWD(2019) 444 final.

¹⁶ Стоки, които не са хармонизирани от законодателството на ЕС, като например текстилни изделия, обувки, детски стоки, бижутерия, съдове и прибори или мебели.

¹⁷ Вж. първопричина 2 по-долу.

¹⁸ Министерство на икономиката на Нидерландия, Нидерландска агенция по износ, „Doing Business in Europe“ (Бизнес дейност в Европа“), 2018 г.

¹⁹ По този въпрос вж. първопричина 1 по-долу.

действия, за да се избегне повторно възникване на вече отстранените пречки (например по отношение на роуминга).

5. Дружествата в сектора на услугите системно посочват проблеми, свързани с изискванията за достъп до определени дейности или професии и за тяхното упражняване.

Когато искат да разширят дейността си на единния пазар (като започнат да предоставят трансгранични услуги и/или учредят дружество в друга държава членка), доставчиците на услуги често са принудени да се съобразяват както с изисквания от общ характер, така и със специфични за дадения сектор правила. За по-голяма яснота въпросните правила могат да бъдат групирани в следните две основни категории: i) правила за достъп до пазара (изисквания за достъп) и ii) правила, регламентиращи процеса на предоставянето на услугата (изисквания за упражняване на дейност).

В редица случаи дружествата виждат тези национални изисквания за услугите като съществена пречка. Сред анкетираните фирми в неотдавнашното проучване на европейските търговски камари 71 % посочват, че тези изисквания са съществена или много съществена пречка (съответно 81 % и 60 % от доставчиците на услуги и производителите на стоки). Изискванията за достъп и упражняване се определят като особено важни пречки при редица регулирани професии (счетоводители, данъчни консултанти, одитори, професии в областта на строителството, архитекти и инженери, юридически професии или агенти по интелектуална собственост), както и за услугите на дребно. Изискванията за достъп до регулирани професии пораждаат проблеми във връзка например с достъпа до запазени дейности (изискващи специфични квалификации и спазване на други условия, като например задължителното членство в професионална организация) и издаването на разрешения. Изискванията за упражняване на дейност включват ограничения във връзка с рекламната дейност, правната форма или дяловото участие, забрани за съвместно упражняване на професии или изисквания за застраховане. В сектора на търговията на дребно дружествата могат да се сблъскат с непропорционално строги правила, например когато искат да открият физически магазин, както и при ежедневните им дейности, включително изисквания за местоположението на магазините и гамата от продавани продукти или ограничения за търговските промоции и отстъпки.

Тези проблеми са застъпени много широко и в специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър. Препоръките към някои държави членки изрично включват премахването на регулаторната и административната тежест при предоставянето на професионални услуги и в сектора на търговията на дребно. Комисията на свой ред разработи показатели за рестриктивност, по-конкретно при регулирането на някои професии и продажбите на дребно. Резултатите от тях потвърждават доказателствата за пречките, с които дружествата се сблъскват.

Трансгранично закупуване на стоки или услуги

6. Трансграничните поръчки на потребителите и дружествата в някои случаи се отхвърлят или се пренасочват.

Преди влизането в сила на Регламента относно блокирането на географски принцип²⁰ един от най-често срещаните от потребителите проблеми при трансграничното пазаруване бе свързан именно с блокирането на географски принцип²¹. След влизането в сила на този регламент²² ситуацията изглежда се е подобрила, като само 14 от общо 200-те уебсайта, проверени при проведено наскоро разследване²³, са извършили (незаконно) пренасочване на потребителя без негово съгласие. Това обаче не значи, че всички пречки, свързани с трансграничните продажби, са премахнати. В 53 случая потребителите не са били информирани, че техните поръчки не могат да бъдат доставени в държавите, обслужвани от търговеца. Освен това експресното проучване на Евробарометър 477b²⁴ разкрива, че трансграничният достъп до аудио-визуално съдържание на практика не може да бъде осъществен (в близо половината от случаите), главно поради блокирането на географски принцип²⁵. Фактът, че производителите на съдържание/носителите на права ограничават трансграничния достъп до съдържание в своите споразумения за лицензиране на авторски права, изглежда също е проблем. Във връзка с това се предвижда скоро да бъде представен доклад за оценка на Регламента относно блокирането на географски принцип.

В някои случаи дружествата се сблъскват и със ситуации, при които не успяват да си набавят необходимите стоки от конкретната държава, която са избрали. Търговците на дребно отчитат като проблем факта, че – поради налаганите от доставчиците териториални ограничения на доставките – са принудени да закупуват необходимото от националните пазари. Тези практики, които могат да са нарушения на законодателството в областта на конкуренцията, могат също така да фрагментират единния пазар в ущърб както на потребителите, така и на дружествата.

7. Потребителите съобщават, че равнището на доверие при трансграничните покупки онлайн е по-ниско.

Разликата между равнището на доверие при трансграничните покупки онлайн и при националните онлайн покупки не е намаляла през периода между 2012 г. и 2018 г. Това е така въпреки рязкото нарастване на онлайн покупките и най-вече на дела на потребителите, купуващи стоки онлайн в рамките на ЕС, който почти се е удвоил от 11 % през 2012 г. на 21 % през 2018 г. (за разлика от това националните онлайн покупки са нараснали от 40 % през 2012 г. до равнище от 52 %²⁶). Потребителите все още по-неуверено пазаруват от уебсайтове в друга държава от ЕС (48 %), отколкото от уебсайтове в собствената си държава (72 %). През 2012 г.

²⁰ Регламент (ЕС) 2018/302 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, местопребиването или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на регламенти (ЕО) № 2006/2004 и (ЕС) 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО.

²¹ Вж. първопричина 5 по-долу.

²² Регламент (ЕС) 2018/302, чиито разпоредби са насочени към преодоляване на необоснованата дискриминация при онлайн и офлайн продажбите въз основа на националност, местопребиване или място на установяване в рамките на вътрешния пазар. Съдържащите се в регламента правила са в интерес на клиентите — както на потребителите, така и на дружествата, закупуващи стоки или услуги като крайни ползватели.

²³ Машабна проверка в рамките на мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_20_156

²⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/flash-eurobarometer-study-intra-eu-communications>

²⁵ Този вид съдържание не е включено в обхвата на Регламента относно блокирането на географски принцип.

²⁶ Индекс на условията за потребителите, издание от 2019 г., Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, стр. 66.

делът на потребителите и от двете категории е бил по-малък с 15 процентни пункта. Потребителите не са достатъчно осведомени и нямат конкретна информация за приложимостта на хармонизираните правила за защита на потребителите и за наличието на трансгранични средства за правна защита. Затова те се колебаят дали да търсят по-изгодни онлайн оферти извън националните граници.

8. Потребителите са мишена за измами с трансграничен произход.

През последните две години в ЕС около 56 % от анкетираните потребители са били жертва на злоупотреба или измама²⁷. Някои от тези измами, например фалшивите лотарии, при които от потребителите се иска да платят определена сума, за да получат наградата си, са най-често посочваните форми на измама с неустановен географски произход (като 9 % от потребителите са се сблъскали с тях, без да могат да установят произхода на търговеца)²⁸. Тези данни показват необходимостта от по-ефективно и засилено сътрудничество по административни и наказателноправни въпроси в рамките на ЕС, за да се даде отговор на предизвикателствата, пред които са изправени правоприлагащите органи в областта на защитата на потребителите при настоящите икономически условия, включително в случаите с трансгранично измерение²⁹.

Доставка на стоки и услуги през граница

9. Дружествата съобщават за тежки процедури, дължащи се на различия между данъчните системи и администрации.

Липсата на хармонизация в областта на данъчното облагане продължава да бъде една от основните пречки при трансграничната дейност на дружествата. Необходими са допълнителни усилия, за да се намалят различията между данъчните системи и да се преосмисли необходимостта от изискването за единодушие в Съвета. Според годишния доклад за европейските МСП за 2017/2018 г.³⁰ 63 % от МСП смятат, че „спазването на чуждестранните данъчни изисквания е твърде сложно“ и го отчитат като пречка за осъществяването на износ (и за установяването). Неотдавна бяха публикувани доклади на бизнес организации в Нидерландия и Финландия³¹, които показват, че за 20 % от анкетираните спазването на правилата за ДДС е пречка за стопанската дейност в рамките на единния пазар. Същата картина разкрива и доклад на Комисията, от който става ясно, че разходите за спазване на изискванията в областта на ДДС се увеличават при извършването на трансгранична дейност³². Ситуацията е аналогична по отношение на разходите за спазване на изискванията, свързани с корпоративното данъчно облагане³³. В рамките на националните граници това предизвикателство е по-силно осезаемо за МСП, отколкото за големите дружества. Данните от проучване показват, че делът на преките разходи за спазване на данъчните изисквания е около 2 % от платения данък за големите дружества и близо 30 % – за МСП³⁴. В друго проучване³⁵,

²⁷ Проучване на Комисията относно отношението на европейците към киберсигурността — Специално издание на Евробарометър 499, 29 януари 2020 г.

²⁸ Индекс на условията за потребителите, издание от 2019 г., Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, стр. 34.

²⁹ Вж. първопричина 3 по-долу.

³⁰ Европейска комисия, „Annual report on European SMEs 2017/2018“ (Годишен доклад за европейските МСП 2017/2018 г.), 2018 г.

³¹ Министерство на икономиката на Нидерландия, Нидерландска агенция по износ, „Doing Business in Europe“ (Бизнес дейност в Европа“), 2018 г. и Конфедерация на финландските промишлени производители

³² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0ed32649-fe8e-11e8-a96d-01aa75ed71a1>

³³ Въз основа на оценка на въздействието от 2016 г., изготвена във връзка с общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък (https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/swd_2016_341_en.pdf)

³⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0ed32649-fe8e-11e8-a96d-01aa75ed71a1>

³⁵ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/tax_survey.pdf

изследващо относителната тежест на спазването на данъчното законодателство в областта на прякото и непрякото данъчно облагане в 19 държави – членки на ЕС, се посочва, че МСП изразходват 2,5 % от оборота си за разходи за спазване на данъчни изисквания, докато за големите дружества делът на тези разходи е 0,7 %³⁶.

Пречки, свързани със следпродажбеното обслужване

10. Дружествата срещат трудности при уреждането на търговски/граждански спорове и при събирането на плащания

В проведеното наскоро проучване на европейските търговски камари³⁷ наличието на „различни договорни/правни практики“ се нарежда на пето място сред пречките пред търговията в единния пазар за 66 % от респондентите. Актуални данни на Евростат³⁸ сочат, че търговците на дребно, предлагачи онлайн продажби, предназначени за потребители, съобщават за значително повече трудности при трансграничните онлайн продажби в сравнение с онлайн продажбите като цяло (58 % спрямо 38 %). Според други актуални данни на Комисията³⁹ над 30 % от онлайн търговците на дребно смятат, че „потенциално по-високите разходи за уреждане на спорове и жалби зад граница“ (почти 35 %) са пречка за онлайн продажбите, насочени към потребители в други държави от ЕС. Липсата на информация продължава да бъде проблем, като близо половината от търговците на дребно, анкетирани за изданието на индекса на условията за потребителите от 2019 г., съобщават, че не са били наясно със съществуването на органи за алтернативно уреждане на спорове в собствените им държави⁴⁰.

Учредяване на стопанска дейност в друга държава членка

11. Дружествата срещат проблеми при регистрирането на стопанска дейност в друга държава членка

Пет от деветте търговски камари, които споделиха с Комисията опасенията на своите членове по отношение на трансграничната търговия, съобщиха за проблеми при регистрацията на стопанска дейност в ЕС, най-вече трудности при онлайн регистрацията на фирми. Проучване относно бизнес дейността в ЕС, проведено неотдавна от нидерландски органи⁴¹, потвърждава това виждане, с което са съгласни 27 % от анкетираните. Данните на Комисията също са в подкрепа на тази позиция. Резултатите от обществената консултация, проведена през 2016 г. във връзка с изготвянето на предложението за създаване на единна цифрова платформа, показваха, че регистрирането на стопанска дейност е една от трите приоритетни процедури, които трябва да могат да се осъществяват онлайн. По-специално, що се отнася до регистрацията на фирми, обществената консултация, проведена при изготвянето на

³⁵ KPMG-GFK (2018 г.), Study on tax compliance costs for SMEs („Проучване на разходите на МСП за спазване на данъчното законодателство“). Проучване, възложено от Европейската комисия, тръжна процедура на Европейската комисия No. EASME/COSME/2015/004.

³⁶ Вж. първопричина 1 по-долу.

³⁷ Асоциация на европейските търговско-промишлени палати, „Business survey – EU Internal Market: Barriers and Solutions“ („Бизнес проучване – Вътрешен пазар на ЕС: пречки и решения“) 2019 г.

³⁸ Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection (main report) („Проучване на отношението на търговците на дребно към трансграничната търговия и защитата на потребителите, основен доклад“), 2018 г.

³⁹ Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection (main report) („Проучване на отношението на търговците на дребно към трансграничната търговия и защитата на потребителите, основен доклад“), 2018 г.

⁴⁰ Индекс на условията за потребителите, издание от 2019 г., Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“

⁴¹ Министерство на икономиката на Нидерландия, Нидерландска агенция по износ, „Doing Business in Europe“ (Бизнес дейност в Европа“), 2018 г.

предложенията за приетия през 2018 г. пакет от мерки на ЕС в областта на дружественото право, показва наличието на силна подкрепа от страна на стопанските организации (70 %) и държавите членки (64 %) за въвеждането на нови правила за изцяло онлайн регистрация на дружества с ограничена отговорност и за подаване на информация за дружествата към търговските регистри.

Персонал

12. Дружествата съобщават за проблеми с недостига и несъответствието на умения

Недостигът на умения подкопава интеграцията на единния пазар, тъй като пречи на дружествата, които се развиват успешно в дадена държава членка, да се установяват и да разширяват дейността си другаде в рамките на единния пазар, включително през граница. Наличието на квалифицирани служители или опитни ръководители все по-често се определя като най-важния проблем, с който МСП се сблъскват през последните години (26 % от МСП през 2019 г.) По-специално, през 2018 г. 53 % от дружествата, които са наели или са се опитали да наемат специалисти по ИКТ, съобщават за трудности при запълването на свободните работни места, като за сравнение делът тези дружества през предходната година е 41 %. Освен това скъпоструващите процедури за признаване на професионалните квалификации при регулираните професии (например за инженерите в много държави членки) ограничават мобилността на работниците.

Езикови бариери

13. Много от анкетираните дружества посочват езика като една от пречките.

Неотдавнашното проучване на европейските търговски камари⁴² показва, че езиковата бариера е проблем за 36 % от дружествата. Недостигът на езикови умения също така се сочи за пречка от 32 % от МСП без опит в експортната дейност и за 10 % от МСП с такъв опит в петте най-големи държави членки⁴³.

Заключение

По всичко личи, че дружествата и потребителите са изправени пред регулаторни пречки, решение за които вече се търси в законодателството на ЕС, но и пред проблеми, за които случаят не е такъв. Освен това има други препятствия, които не са регулаторни, нито административни, а са по-скоро от практическо естество, но са еднакво съществени. На практика при дейността си в ЕС дружеството или потребителят често се сблъсква с няколко ограничения едновременно. В крайна сметка най-ощетените в тази ситуация са МСП и специалистите.

⁴² Асоциация на европейските търговско-промишлени палати, „Business survey – EU Internal Market: Barriers and Solutions“ („Бизнес проучване – Вътрешен пазар на ЕС: пречки и решения“) 2019 г.

⁴³ Център за европейски политически изследвания „Hidden Treasures: Mapping Europe’s sources of competitive advantage in doing business“ („Скрити съкровища: източници на конкурентни предимства за бизнеса в Европа“), 2019 г.

II. ПЪРВОПРИЧИНИ ЗА 13-ТЕ НАЙ-ЧЕСТО ПОСОЧВАНИ ПРЕЧКИ И НАСОКИ ЗА ПО-НАТАТЪШНИ ДЕЙСТВИЯ НА РАВНИЩЕТО НА ЕС И НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

За описаните по-горе най-често срещани пречки бяха установени пет основни първопричини. Някои от тях попадат в обхвата на компетентностите на ЕС, други в този на държавите членки, а трети са отговорност и на ЕС, и на държавите членки. Друга част не произтичат или само частично произтичат от обществената политика и могат да възникнат като следствие от специфично поведение от страна на потребителите или от определени търговски решения от страна на дружествата. Всяка от първопричините се отнася за една или повече от 13-те най-често посочвани от дружествата и потребителите пречки, разгледани в раздел I по-горе, както е представено в таблицата по-долу. По отношение на всяка първопричина са определени приоритети за действие, насочени към преодоляването на пречките, включително чрез съществуващи и евентуални бъдещи инициативи.

Таблица: Значение на първопричините за 13-те пречки и препятствия, посочени от дружествата и потребителите

Пречки и препятствия при „траекторията на дружествата/потребителите“	Първопричини											
	1. Регулаторни решения на равнището на ЕС и на национално равнище					2. Транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството на ЕС			3. Административен капацитет и практики		4. Обща стопанска среда и условия за потребителите в държавите членки	5. Първопричини, които не са свързани с обществената
	Рестриктивни национални правила и ограничена роля на законодателството на ЕС	Равнището на хармонизация и/или практиката, прилагана	Съображения на обществената	Сложно законодателство на ЕС	Несвършено транспониране на директивите на ЕС	Неадекватно изпълнение на	Неадекватно прилагане на законодателството на ЕС	Несъвместими решения за електронно управление на между Комисията и националните администрации	и между самите национални експертен опит на национално, регионално или местно			
1 Трудности при получаването на информация (Д, П)	×					×	×	×			×	
Сложни административни процедури, регламентиращи						×						
2 продажбата на стоки или предоставянето на услуги зад граница (Д)	×	×	×	×	×		×	×	×	×	×	
3 Неравномерен достъп до	×			×			×	×		×	×	

обществени поръчки (Д)										
Проблеми, свързани с допълнителни технически изисквания, стандарти и други правила в някои сектори на национално равнище (Д)	×					×				
Проблеми, свързани с изискванията за достъп и изискванията за упражняване на дейност (Д в сектора на услугите)	×				×	×	×	×	×	×
Отхвърляне или пренасочване на трансграничните поръчки за покупки (Д, П)		×	×							×
По-ниско равнище на доверие при трансграничните онлайн покупки (П)						×		×		
Мишена за измами с трансграничен произход (П)								×		×
Тежки процедури поради различия в данъчните системи и администрации (Д)	×						×	×	×	×
Трудности при уреждането на търговски/граждански спорове и при събирането на плащания (Д)	×						×		×	×
Проблеми при регистрирането на стопанска дейност в друга държава членка (Д)	×		×		×		×	×	×	×
Проблеми с недостига и несъответствието на умения (Д)	×								×	×
Езикови бариери (Д, П)		×								×

Легенда: (Д): дружества, (П): потребители

1. Регулаторни решения на равнището на ЕС и на национално равнище

Рестриктивни национални правила и роля на законодателството на ЕС

Операиращите в рамките на единния пазар дружества често се сблъскват с рестриктивни национални правила. Това може да се окаже съществен проблем в сектори, в които регулаторните подходи на държавите членки са рестриктивни и често се различават, включително в области, в които преобладават иновациите и новите бизнес модели. Комисията очерта няколко приоритетни области, в които са необходими допълнителни законодателни инициативи като стъпка за преодоляването на пречките, посочени в раздел I по-горе, и с цел

улесняване на трансграничната дейност за дружествата и потребителите⁴⁴. В работната програма на Комисията за 2020 г.⁴⁵ са залегнали някои възлови инициативи, свързани с екологичния преход и цифровата трансформация. Те включват изграждането на единен пазар за устойчиви продукти, изкуствен интелект, данни и цифрови услуги.

Рестриктивните национални правила засягат особено силно сектора на услугите, като могат да включват изисквания за достъп и изисквания за упражняване на определени дейности или професии, като например разрешителни режими, задължително членство в камара в редица области на професионални услуги, изисквания за застраховане или ограничения върху дружествените структури. В случаите, в които правото на ЕС вече предвижда рамка за оценяването на тези ограничения (Директива за услугите, Директива относно проверката за пропорционалност и т.н.), в интерес на експедитивността Комисията ще съсредоточи усилията си върху по-доброто изпълнение и прилагане на законодателството в съответствие с представения днес Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар.

Различаващите се и рестриктивни регулаторни подходи се срещат и в области, в които ЕС няма или има ограничени законодателни правомощия (социално осигуряване, образование) и/или в които Договорът налага изискване за единодушие (данъчно облагане). Това не означава, че няма възможност за законодателни инициативи, както наскоро стана ясно в сферата на прякото данъчно облагане. ЕС прие директива за подобряване на уреждането на спорове в областта на прякото данъчно облагане⁴⁶, по-специално посредством задължителен арбитраж. Освен това Съветът наскоро прие предложението на Комисията за преразглеждане на правилата за освобождаване от ДДС по отношение на МСП⁴⁷. В работната програма на Комисията за 2020 г. е включен и план за действие за борба с данъчните измами и за опростяване и улесняване на данъчното облагане.

За законодателните форми, които дават възможност за учредяване на европейски дружества, също е необходимо единодушие. Това не изключва възможността за инициативи на ЕС, но на практика затруднява постигането на съгласие по тях⁴⁸. Някои други аспекти на дружественото право обаче са хармонизирани на равнището на ЕС. Следва да се подчертае, че Директивата от 2019 г. относно използването на цифрови инструменти и процедури ще даде възможност на предприемачите да създават нови дружества или клонове изцяло онлайн във всички държави членки и трансгранично в целия ЕС, като държавите членки ще бъдат длъжни да предоставят безплатно онлайн информация за най-важните изисквания на дружественото право. Благодарение на това би следвало някои от горепосочените пречки да бъдат преодолени, да се намалят съществено разходите и да се постигне по-добра ефикасност за дружествата, в частност за МСП. Проблемите с транспонирането на законодателството и спазването на изискванията са повод за загриженост както за Комисията, така и за държавите членки. Поради това за преодоляването им е нужно задълбочено сътрудничество между тях. В съобщението

⁴⁴ Преразглеждане на Директивата за намаляване на разходите за разгръщане на ширококолов достъп (вж. пречка 2), допълнително хармонизиране на цените за терминиране на гласови повиквания по силата на бъдещ делегиран акт (вж. пречка 4), законодателен акт за цифровите услуги (вж. пречка 4).

⁴⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Работна програма на Комисията за 2020 г. Съюз с по-големи амбиции“, Брюксел, 29.1.2020 г., COM(2020) 37 final

⁴⁶ Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10 октомври 2017 г. относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр.1).

⁴⁷ Вж. реформа на ДДС (пречка 9)

⁴⁸ Така например предложението на Комисията от 2008 г. относно статута на европейското частно дружество и предложението от 2012 г. относно устава на европейската фондация впоследствие бяха оттеглени поради липсата на напредък при преговорите.

„Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ са изведени основните инициативи в тази област.

И на последно място, ограничената роля на ЕС може да е продиктувана също така от необходимостта да се съблюдават принципите на субсидиарност и пропорционалност в дадена област.

Законодателството на ЕС може да оставя възможност за гъвкавост в равнището на хармонизация и/или практиката, прилагана от държавите членки (т. нар. „свърхрегулиране“).

Някои въпроси, свързани с единния пазар, са изцяло хармонизирани на равнище ЕС. Законодателят на ЕС е уредил някои въпроси изчерпателно, като е търсил баланс между необходимостта от отваряне на пазара и необходимостта от преследване на цели от обществен интерес. За тези въпроси в правилата на ЕС са определени „долен праг“ („база“) и „горен праг“ („таван“), което не оставя възможност за добавяне на изисквания на национално равнище⁴⁹.

В много области (като някои аспекти на защитата на потребителите) някои въпроси са предмет на минимална хармонизация на равнище ЕС, като така държавите членки могат да определят стандарти над установената база. Това може да доведе до частично отклоняващи се правила в рамките на единния пазар, които могат да поразят тежест за пазарните оператори (т.нар. „свърхрегулиране“). Различаващите се правила могат също така да направят по-трудно за потребителите да определят правното основание и обхвата на защитата, с която разполагат, когато правят трансгранична покупка.

За въпросите, които не са изцяло хармонизирани на равнище ЕС, държавите членки имат марж за определяне на допълнителни изисквания на национално равнище, когато това е оправдано и пропорционално по съображения, свързани с някои легитимни обществени интереси. Това обаче често означава, че възниква допълнителна регулаторна или административна тежест за предприятията, като особено засегнати са МСП. Свърхрегулирането е особено изразен проблем по отношение на сектора на услугите. То има косвено отражение и върху потребителите, доколкото заради него те може да нямат възможност да се възползват от офертите на чуждестранни фирми и по-специално на иновативни МСП.

По отношение на въпросите, попадащи в приложното поле на правото на ЕС, държавите членки трябва да спазват правилата за свободно движение, залегнали в Договора, вторичното законодателство, общите принципи на правото на ЕС (като пропорционалност и правна сигурност) и Хартата на основните права на ЕС, за да гарантират пълното действие на свободното движение на хора, стоки, услуги и капитали.

Комисията припомня задължението на държавите членки да спазват правото на ЕС и ги призовава да умножат усилията си за опростяване на законодателството и за редуциране на ненужната административна тежест⁵⁰. Допълнителните национални изисквания трябва да бъдат обосновани от императивни съображения от обществен интерес, да не бъдат

⁴⁹Отговорът на въпроса дали хармонизацията е изчерпателна или не трябва да се дава с оглед не само на областта, но и на конкретната тема.

⁵⁰В точка 43 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. се предвижда, че когато в контекста на транспонирането на директиви в националното си право държавите членки изберат да добавят елементи, които по никакъв начин не са свързани с посоченото законодателство на Съюза, тези добавени елементи следва да се представят така в акта (актовете) за транспониране или в свързаните с тях документи, че да могат да бъдат разпознати.

дискриминационни, да бъдат пропорционални, лесноразбираеми и в съответствие с хармонизираните минимални правила⁵¹. Освен това с оглед на целта на единния пазар разликите трябва да бъдат свеждани до минимум, дори в рамките на правните норми. Съгласно Договора Комисията има правомощието да започва производства за установяване на нарушение и както е посочено в съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“, тя е готова да окаже съдействие на държавите членки за подобряване на съответствието с правото на ЕС като част от действията за постигане на общата цел за добре функциониращ единен пазар.

Изисквания, мотивирани от съображения на обществената политика

Някои от опасенията, за които потребителите съобщават, може отчасти да са породени от ситуации, в които законодателството на ЕС преследва други легитимни цели на политиката, като се търси баланс между тези цели и свободното движение на единния пазар. Сред тези цели на политиката са например защитата на потребителите, защитата на правата на работниците и на социалните права. В някои случаи тези цели могат да бъдат постигнати по-добре и с по-малко фрагментация на единния пазар чрез обща правна рамка в ЕС. Така например Директивата относно командироването на работници цели улесняване на свободата на движение на работници, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, като за това е приет набор от общи правила на равнище ЕС. Освен това е нужно по-добро прилагане на съществуващите правила на ЕС от страна на държавите членки, така че дружествата да не се сблъскват с неоправдани или непропорционални национални правила и формалности.

Сложно законодателство на ЕС

Взаимодействието между отделните елементи на законодателството — в много случаи на равнище ЕС и на национално равнище, и често променящото се законодателство поставят предизвикателства. Това може да доведе до правна несигурност и разходи за привеждане в съответствие и по този начин да се отрази неблагоприятно на бизнес средата и стопанската дейност и особено силно да засегне МСП и отделния потребител. По-зелената и по-цифровизирана икономика изисква от своя страна адаптирани правила за продуктите на равнище ЕС. Така например, в съответствие с новия План за действие за кръговата икономика, екологичният преход ще доведе до необходимостта от включване в законодателството на ЕС за продуктите (в неговата цялост) на необходимите стимули за устойчивост и кръговост. Провежданите в момента консултации относно възможните адаптации към правилата за безопасността и отговорността във връзка с изкуствения интелект, роботиката и интернета на нещата вероятно не могат да изчерпят въпросите, поставяни от цифровизацията — например по отношение на стандартизацията. За целта Комисията ще предприеме необходимите стъпки, за да гарантира, че правният режим по последователен начин въвежда в сектора на нехранителните продукти все повече от елементите на кръговата и цифровата икономика. С оглед на това съществуващите консултации ще бъдат разширени в зависимост от нуждите.

На равнището на ЕС по-доброто регулиране има за цел да гарантира, че законодателството на ЕС носи ползи за обикновените хора и предприятията, че се основава на доказателства и задълбочена оценка на въздействието и че регулаторната тежест върху физическите лица и

⁵¹ Вж. съобщението на Комисията от 19 юли 2018 г. „Закрила на инвестициите в рамките на ЕС“.

фирмите остава възможно най-малка. Една внимателна оценка на значимите изменения в първоначалните предложения на Комисията ще спомогне да се сведе до минимум рискът от непреднамерени ефекти върху предприятията и потребителите. В рамките на своята програма за пригодност на законодателството (REFIT) Комисията системно подлага на скрининг съществуващото законодателство с цел да установи къде тежестта върху физическите лица, дружествата или администрациите може да бъде намалена, а законодателството — опростено, без това да намалява ползите от него по отношение на обществените политики. В своята работна програма за 2020 г. Комисията набеляза 44 законодателни акта, които да преминават през скрининга.

Занапред Комисията ще прилага принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови. Целта е да се гарантира, че законодателството на ЕС създава ползи, без да води до ненужна тежест за гражданите и бизнеса. Нова експертна група⁵² — платформата „Готови за бъдещето“, ще консултира и подпомага Комисията в усилията ѝ за опростяване на законодателството и намаляване на административната тежест за фирмите и гражданите.

Тъй като регулаторните предизвикателства засягат особено силно МСП, Комисията се ангажира в оценките на въздействието да анализира техния ефект върху МСП⁵³. Тестът за МСП вече е част от редовната оценка и ще продължи да се извършва по отношение на всички предложения на настоящата Комисия, при които той би бил уместен, включително по отношение на Зеления пакт. В Стратегията за МСП за устойчива и цифрова Европа се предлага също така — с цел да се гарантира, че новото законодателство е пригодно по отношение на МСП — новият представител на ЕС за МСП⁵⁴ да филтрира инициативите на ЕС в сътрудничество със заинтересованите страни от средите на МСП и да подава сигнали относно онези, които следва да бъдат внимателно разгледани от гледната точка на МСП. Представителят на ЕС за МСП ще има специална роля в новата платформа „Готови за бъдещето“.

В съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ сложното законодателство на ЕС се посочва като област, в която сътрудничеството между Комисията и държавите членки трябва да се засили още повече, за да се избегнат проблеми, породени от несъответствия с изискванията. Сред предлаганите действия са повишаване на знанията и осведомеността, както и подобряване на достъпа до информацията относно правилата и изискванията.

2. Транспониране, изпълнение и прилагане на законодателството на ЕС

Несъвършено транспониране на директивите на ЕС

Липсата на навременно, пълно и правилно транспониране на директивите на ЕС от страна на държавите членки подкопава правилното функциониране на единния пазар, тъй като увеличава регулаторната разпокъсаност. От друга страна, неприлагането на правила, произтичащи от

⁵² В групата ще влизат националните, регионалните и местните органи на държавите членки, Комитетът на регионите, Икономическият и социален комитет и външни заинтересовани страни.

⁵³ SWD (2017) 350. Насоки за по-добро регулиране.

⁵⁴ Представителят на ЕС за МСП осигурява връзката между разработването на политики за МСП на равнище ЕС и националните представители/органи за МСП, които отговарят за политиката за МСП. Тя/той председателства мрежата от национални представители за МСП, които от своя страна гарантират, че националните стопански среди, националните органи и ЕС работят заедно по политиката за МСП.

директиви на ЕС, и пропуските по отношение на съответствието в държавите членки водят до проблеми за отделния субект (потребител или дружество), а именно нарушаване на права, правна несигурност, липса на равни възможности, а също така до дисбаланс и неефективност в рамките на единния пазар.

Неадекватно изпълнение на законодателството на ЕС

Освен че носят отговорност за правилното транспониране на директивите на ЕС, държавите членки отговарят и за правилното изпълнение на законодателството на ЕС. Няколко от 13-те най-често съобщавани пречки, посочени по-горе, могат да бъдат преодолени чрез по-добро изпълнение на съществуващото законодателство на ЕС.

В сектора на услугите например все още има голям потенциал за по-добро изпълнение на съществуващите правила (например Директивата за услугите и Директивата за професионалните квалификации), съчетано с по-стриктното им налагане.

Трудности възникват и в области, по отношение на които се прилага принципът за взаимно признаване. В сферата на нехармонизираните стоки фирмите често трябва да изпълняват допълнителни изисквания, наложени от държавата членка, за която искат да изнасят. Новият регламент относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка, е част от Законодателния пакет за стоките, който ще започне да се прилага през април 2020 г., и ще спомогне за по-ефективното взаимно признаване. Ще се постигне по-специално по-голяма прозрачност на решенията на компетентните органи на държавите членки, като в звената за контакт относно продуктите фирмите ще могат да получават информация относно взаимното признаване и техническите правила относно нехармонизираните стоки⁵⁵.

Неадекватно прилагане на законодателството на ЕС

Държавите членки са длъжни да прилагат законодателството на ЕС. С подкрепата на Комисията те следва да положат повече усилия в тази посока. Комисията припомня по-специално, че държавите членки имат задължението да изпълнят неотдавнашните законодателни мерки на ЕС, които предоставят на органите на държавите членки допълнителни правомощия за правоприлагане — например Регламента за надзора на пазара⁵⁶, Директивата относно по-доброто прилагане и модернизирането на правилата за защита на потребителите в ЕС и Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите (последният ще осигури на потребителите по-добра защита, в т.ч. и правна, в трансгранични условия). По-доброто прилагане на правилата трябва да бъде допълнено и от сътрудничество от страна на гражданите. Такава е целта на Директивата за лицата, сигнализиращи за нередности, която трябва да бъде транспонирана до декември 2021 г.⁵⁷ и която представлява нов инструмент в подкрепа на способността на националните и европейските правоприлагащи органи да откриват, да вземат мерки и да предотвратяват нарушения в ключови области на единния пазар, като обществените поръчки и защитата на потребителите. И на последно място, както е

⁵⁵ Регламент (ЕС) 2019/515 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 764/2008 (Текст от значение за ЕИП.)

⁵⁶ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011.

⁵⁷ Директива (ЕС) 2019/1937 осигурява висока степен на защита от ответни действия на лицата, които съобщават за нарушения на правото на Съюза, на които са станали свидетели във връзка със своята служебна дейност. Директивата засилва способността на националните и европейските правоприлагащи органи да откриват, да вземат мерки и да предотвратяват нарушения в ключови области на единния пазар, като обществените поръчки, финансовите услуги, изпирането на пари, финансовите интереси на ЕС и защитата на потребителите.

посочено в съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“, Комисията е трайно ангажирана да работи с държавите членки за укрепване на организацията на работа и за пълноценно използване на всички налични административни инструменти за повишаване на бързината и ефективността, с която се обработват предполагаемите случаи на нарушения.

В съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ са очертани няколко нови инициативи, насочени към представените по-горе предизвикателствата пред изпълнението и прилагането на законодателството на ЕС. Сред тях са по-ефикасното откриване и разследване на несъответствията с изискванията (рационализиране на съществуващите ИТ системи на единния пазар, използвани за споделяне на информация за незаконни и несъответстващи промишлени и потребителски стоки), както и създаването на Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), включваща държавите членки и Комисията, и осигуряването на адекватни правомощия за правоприлагащите органи (роля на мрежата на ЕС от национални координатори за правоприлагането и Европейския орган по труда⁵⁸).

3. Административен капацитет и практики

Недостатъчни или несъвместими решения за електронно управление на национално равнище

Недостатъчно напредналото развитие на решенията за електронно управление може да възпрепятства развитието на единния пазар. Въпросът е особено належащ при достъпа до информация относно правилата и изискванията. Това е и първопричина за трудностите, срещани при националните формалности или процедури за удовлетворяване на изискванията за трансгранична продажба на стоки или услуги.

Когато се въвеждат решения за електронно управление, е твърде вероятно оперативната съвместимост да представлява проблем, ако на този аспект не се обърне нужното внимание. Стратегията за изпълнение и плана за действие за Европейската рамка за оперативна съвместимост⁵⁹, която беше преразгледана през 2017 г., съдържат голям брой препоръки в подкрепа на трансграничната и междусекторната оперативна съвместимост. Внедряването на тези решения се подкрепя от няколко на брой програми⁶⁰. Инициативи като трансграничното признаване на електронни идентификации и удостоверителни услуги (залегнало в няколко законодателни акта на ЕС, като Регламент (ЕС) 910/2014 относно електронната идентификация и удостоверителните услуги⁶¹) и принципът на еднократност (член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1724 за единната цифрова платформа) вече оказват подкрепа на трансграничните цифрови публични услуги. В новата стратегия за цифровите технологии Комисията призовава за засилена роля на стратегията за оперативна съвместимост на електронното управление в ЕС⁶². В документа са призовава и за преразглеждане на Регламента относно електронната

⁵⁸Регламент (ЕС) 2019/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за създаване на Европейски орган по труда

⁵⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска рамка за оперативна съвместимост — стратегия за прилагане“ COM(2017)134

⁶⁰Механизъм за свързване на Европа и неговите инфраструктури за цифрови услуги, основни гравитни елементи и решения за оперативна съвместимост от програмата ISA².

⁶¹В процес на преразглеждане с цел повишаване на ефективността в търговски условия.

⁶²Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите (COM/2020/67final).

идентификация и удостоверителните услуги с цел подобряване на неговата ефикасност, разпростиране на ползите от него и в частния сектор и насърчаване на надеждната цифрова самоличност за всички европейци.

Считано от 12 декември 2020 г., чрез реализацията на единната цифрова платформа⁶³, порталът „Вашата Европа“ ще предоставя достъп до изчерпателна информация относно осъществяването на стопанска дейност в единния пазар. Той ще насочва също така потребителите към най-подходящата служба за оказване на съдействие. В рамките на портала са предвижда цифровизацията на 21 често използвани административни процедури, пълна трансгранична достъпност за всички онлайн процедури и въвеждане на трансгранична система съгласно принципа на еднократност до декември 2023 г.

Системата за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS), която действа от 2017 г., осигурява връзка между бизнес регистрите на държавите членки и страните от ЕИП и дава възможност на дружествата и предприемачите да търсят и получават безплатна информация за дружествата с ограничена отговорност в ЕС чрез европейския портал за електронно правосъдие, чиито услуги са многоезични и лесни за използване⁶⁴.

Няколко предложения за разрешаване на тези въпроси са включени и в предложението за многогодишната финансова рамка за 2021—2027 г. Така например действията по програмата „Цифрова Европа“ ще имат за цел да насърчат внедряването на решения за електронно управление и оперативна съвместимост. Законодателният пакет за стоките⁶⁵ разширява мандата на звената за контакт относно продуктите в ЕС с цел те да предоставят по-добре и по-бързо информация на фирмите относно правилата, приложими по отношение на техните стоки.

Недостатъчна координация между Комисията и националните администрации и между самите национални администрации

Тази ситуация конкретно е основен фактор, спъващ ефективното правоприлагане, доверието и лоялната конкуренция на единния пазар. За фирмите и специалистите, които искат законосъобразно да разширят своята дейност в друга държава членка, ще бъде от полза да има по-ефективна и ефикасна координация.

Въпросът е особено релевантен в сферата на надзора на пазара на продукти, където различаващите се мнения на органите за надзор се посочват като пречка пред трансграничната дейност. Засиленото сътрудничество, постигнато чрез гладко работещ механизъм за взаимно сътрудничество и помощ между компетентните органи за надзор на пазара, ще направи единния пазар по-безопасен и ще подобри условията на конкуренция за фирмите.

В сферата на услугите недостатъчното или неефективно сътрудничество между националните органи често води до налагането на ограничителни правила и процедури по отношение на доставчиците на услуги. Поради ограничения обмен на информация между държавите членки в

⁶³ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (Текст от значение за ЕИП.)

⁶⁴ https://e-justice.europa.eu/content_business_registers_at_european_level-105-en.do

⁶⁵ Регламент (ЕС) 2019/515 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 764/2008 (Текст от значение за ЕИП.)

Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (Текст от значение за ЕИП).

националните процедури често не се отчитат изискванията, които доставчиците на услуги вече са изпълнили в своите държави членки по произход. До такива ситуации се стига въпреки съществуващите съгласно Договора и вторичното законодателство (например съгласно Директивата за услугите) задължения националните органи да прилагат принципа на взаимно признаване. Евентуално следствие от това са ненужното дублиране на проверките и усложнените процедури за доставчиците на услуги, идващи от други държави членки.

ЕС е разработил инструменти за административно сътрудничество, като например информационния инструмент за вътрешния пазар, който дава възможност между администрациите да се предава информация за отделните досиета и това да става в сигурна среда. В момента инструментът може да се прилага в 14 различни области, като той постоянно се разширява и подобрява. От държавите членки се очаква да го използват редовно и в пълна степен.

Регламент 2017/2394 за сътрудничеството в областта на защитата на потребителите, който е в сила от 17 януари 2020 г., предоставя на националните органи по-големи правомощия за правоприлагане и рамка за сътрудничество между тях и с Комисията⁶⁶.

Да се работи по тази първопричина в области, в които няма специално сътрудничество или то не е достатъчно развито, е основна теза на съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“. В съобщението се припомня по-специално колко важно е изграждането на мрежата на Съюза за съответствието на продуктите с оглед на засилване на сътрудничеството между органите за надзор на пазара в хармонизирания сектор на нехранителните стоки⁶⁷.

Недостиг на служители или експертен опит на национално, регионално или местно равнище

Недостатъчният административен капацитет, заделен за изпълнението на правилата на единния пазар, в т.ч. на регионално и местно равнище, пречи да бъдат използвани предимствата на единния пазар. Това подкопава общественото доверие в единния пазар и лоялната конкуренция между фирмите. Тази първопричина се проявява в случаите, когато фирми или специалисти искат да разширят дейността си в своята държава или в друга държава членка (включително в сферата на обществените поръчки), и е била поставяна многократно на вниманието на някои държави членки в техните препоръки в рамките на европейския семестър.

Комисията изгради комплексна рамка, чрез която да подпомага администрациите на държавите членки, включително за подобряването на техния административен капацитет. Комисията продължава също така да подкрепя професионализацията на работещите в областта на обществените поръчки чрез различни програми, например обученията относно благоприятните за МСП политики, организирани за централните органи за покупки.

Предложената от Комисията програма за единния пазар в рамките на многогодишната финансова рамка за 2021—2027 г. предвижда да се отдаде приоритет на изграждането на капацитета на националните администрации и сдруженията на потребителите с цел да се подпомогне развитието на техните дейности по правоприлагане. Нови действия се предлагат

⁶⁶Това следва да спомогне за повишаване на доверието при извършването на трансгранични покупки (пречка 7) или за подобряване на защитата при измами, тръгващи от други географски райони.

⁶⁷Като следствие от новия регламент за надзора на пазара от 2019 г.

също така в съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“, по-специално създаването на мрежа за сътрудничество между националните координатори за правоприлагането в сферата на единния пазар или засилването на обучението на юристите, отговарящи за прилагането на законодателството за единния пазар.

4. Обща стопанска среда и условия за потребителите в държавите членки

Много от пречките, представени в настоящото съобщение, са често пъти общи за местните потребители и фирми и за потребителите и фирмите, чиято дейност е и трансгранична. Тези пречки възникват поради причини, които нямат специфичен трансграничен елемент, а са свързани с общата стопанска и потребителска среда. Тук се включват проблемите с разрешенията за строителство (например в сферата на далекосъобщителната инфраструктура), изискванията за навлизане на пазара и упражняване на определени дейности или професии, свързването с електропреносната мрежа, разрешаването на търговски спорове — по съдебен ред и извънсъдебно, както и плащането на данъци. Анализът на провежданото от Световната банка проучване „Doing Business“⁶⁸ се спира на тези факти: „Държавите членки може да имат високи постижения по измерението „трансгранична търговия“, но слаби постижения по други пречки пред стопанската дейност“.

През 2019 г. препоръките за 16 държави членки в рамките на европейския семестър се отнасяха до премахването на най-проблематичните регулаторни и административни тежести, слабости в публичната администрация и в бизнес средата, както и липсата на предвидима регулаторна рамка. В анализа от европейския семестър се подчертава също така необходимостта от повишаване на качеството на управление и на институциите, както и на ефективността на правораздавателните системи и публичните администрации. Аналогично, както беше посочено по-горе, в доклада за функционирането на единния пазар се посочва серия от показатели за рестриктивността в редица области от икономическо значение, като например регулираните професии и услугите за търговия на дребно.

Комисията е въвела също така инструменти, чрез които да се предотвратява приемането на ненужно рестриктивни национални правила. Скорошен пример в това отношение е Директивата за проверка на пропорционалността, която държавите членки трябва да транспонират до 30 юли 2020 г. Съгласно нея държавите членки са длъжни предварително да оценяват пропорционалността на всички нови или изменени закони, регулаторни или административни разпоредби, с които се ограничава достъпът до регулирани професии или до тяхното упражняване.

Политиките по отношение на квалификациите също имат роля за подобряването на бизнес средата — и като осигуряване на квалификациите, търсени от бизнеса, и като по-добро определяне на необходимите умения и повишаване на тяхната трансгранична видимост и прозрачност. В бъдещата Усъвършенствана програма за уменията в Европа ще бъдат предложени няколко действия във връзка с тези цели. Освен това в бъдещия Европейски пакт за имиграцията и убежището ще бъде уточнен подходът към управлението на законната миграция, за да може ЕС по-успешно да привлича хора с квалификациите и талантите, от които се нуждае пазарът на труда в ЕС. Повторният старт и бързото приключване на преговорите по

⁶⁸ Група на Световната банка, Doing Business 2020 г.

Директивата за синята карта, чиято цел е привличането на висококвалифицирани работници, ще продължи да бъде приоритет.

В стратегията за МСП за устойчива и цифрова Европа се обръща внимание на необходимостта от подобряване на вътрешната национална среда с помощта на конкретни инициативи. Сред тях са укрепване на сътрудничеството с държавите членки при прилагането на принципа „Мисли първо за малките“ и укрепването на мрежата от представители за МСП, както и пълнота и ефективност на националното обслужване на едно гише в подкрепа на МСП, които желаят да извършват трансгранична дейност.

5. Първопричини, които не са свързани с обществената политика

Първопричините за появата на пречки не винаги са пряко свързани с обществените политики, били те национални или на равнището на ЕС. Пазарите в различните държави членки съществуват в рамките на по-широкия културен контекст. Различните предпочитания на потребителите или различните езици в ЕС правят трансграничните дейности по-сложни. Търговският избор на частните лица или логистичните проблеми могат да обяснят някои от трудностите, за които съобщават дружествата — например отхвърляне на бизнес възможности или териториални ограничения в доставките при търговците на дребно. В това отношение резултатите от проведеното от Комисията проучване на сектора на електронната търговия (10 май 2017 г.) показват, че според 11 % от търговците на дребно техните доставчици налагат договорни ограничения върху трансграничните продажби.

Общите макроикономически и микроикономически условия също могат да играят роля. Географските и инфраструктурните условия също може да създават пречки пред достъпа до пазара, например поради по-дълго време за транспорт, разстояния или естествени пречки пред достъпа.

Това, че тези първопричини не произтичат пряко от обществените политики, не означава, че ЕС не може да има роля при преодоляването на някои от тях. Такъв е случаят с пречките, чиито първопричини са търговският избор на частните лица. Когато този избор не е мотивиран от обективни причини, той може да доведе до изкуствено разделение на единния пазар. Скорошен пример за действие на ЕС по този проблем е Регламентът относно блокирането на географски принцип⁶⁹. Друг пример са правилата в областта на конкуренцията. Неотдавна, като продължение на проведеното проучване на сектора, Комисията се занимава с антиконкурентните споразумения на някои фирми, вследствие на които се стига до парцелиране на единния пазар⁷⁰.

Що се отнася до териториалните ограничения на доставките, освен че се изисква пълно съответствие със законодателството в сферата на конкуренцията, след съобщението от 2018 г. за търговията на дребно⁷¹ Комисията поиска от доставчиците доброволно да променят подхода

⁶⁹Целта на този регламент е да се преодолеят ситуацията, описани в пречка № 6 по-горе. Регламент (ЕС) 2018/302 влезе в сила на 22 март 2018 г. във всички държави — членки на ЕС, и се прилага от 3 декември 2018 г.

⁷⁰Например: практиките на четирима производители на битова електроника (Asus, Denon & Marantz, Philips и Pioneer), на които Комисията наложи глоба за поддържане на препродажни цени (ППЦ) по отношение на някои широко използвани потребителски електронни продукти и (в случая с Pioneer) по отношение на ограничения на трансграничната търговия между държавите — членки на ЕС; практиките на американската фирма за облекла Guess, на която Комисията наложи глоба за налагане на ограничения на трансграничните продажби на потребители (договорно блокиране на географски принцип) и за ППЦ; практиките на трима притежатели на марки и лицензодатели на права над мърчандайзинг продукти (Nike, Sanrio и NBC Universal), на които Комисията наложи глоби заради техните лицензионни и дистрибуционни споразумения, ограничаващи трансграничните и онлайн продажбите на мърчандайзинг продукти като чанти, играчки, училищни пособия и дрехи, по-специално детски.

⁷¹Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейски сектор на търговията на дребно, пригоден за 21-ви век“.

си. Освен това, преди да обмисли възможни следващи стъпки, Комисията в момента проучва доколко широко разпространени са териториалните ограничения на доставките, кои са засегнатите продукти, какви мотиви изтъкват доставчиците за тяхното използване, как конкуренцията между търговците на дребно може да се отрази на териториалните ограничения на доставките и какво е икономическото въздействие на различните равнища от веригата на доставки и върху потребителите. В зависимост от резултатите Комисията ще разгледа необходимостта от допълнителни политически действия.

Програмата „Еразъм“ допринася за подобряване на езиковите познания на студентите. Европейските структурни и инвестиционни фондове спомагат за подобряване на инфраструктурата и намаляване на географските пречки в държавите членки. Те ще бъдат допълнени от други програми на ЕС, по-специално с 42,3 млрд. евро, предложени за новия Механизъм за свързване на Европа в рамките на новата многогодишна финансова рамка.

III. КЛЮЧОВИ ДЕЙСТВИЯ

В настоящото съобщение и в новите политически инициативи, приети днес, се определят приоритетни действия, които да бъдат изпълнявани съвместно от държавите членки и Комисията.

Комисията по-специално призовава държавите членки и Европейския парламент:

- да приемат бързо всички предложения по многогодишната финансова рамка, които попадат в сферата на единния пазар, имат отношение към електронното управление и се отнасят до финансирането на нови стандарти, ИТ инструменти (като Информационната система за вътрешния пазар (IMI), услугите за гражданите и бизнеса (като SOLVIT) или до кампании за повишаване на осведомеността, по-специално програмата „Цифрова Европа“ и програмата за единния пазар;
- да приемат бързо висящите законодателни предложения, чиято цел е да се работи по първопричините за пречките, идентифицирани в настоящото съобщение, и по-специално приоритетните висящи предложения, посочени в работната програма на Комисията за 2020 г.

Освен това Комисията призовава държавите членки:

- да изпълнят своите правни задължения и да поемат своята отговорност за справяне с първопричините, които са в рамките на техните правомощия, като обременителната регулация и процедури, и да гарантират, че тяхното отрицателно въздействие върху единния пазар, било то настоящо или бъдещо, не противоречи на законодателството на ЕС и при всички случаи остава ограничено;
- да умножат усилията си за спазване на законодателството за единния пазар, като премахват съществуващите пречки и не допускат появата на нови;
- да насочат достатъчно ресурси към администрациите, които са от ключово значение за функционирането на единния пазар, например към органите, координиращи единния цифров портал, органите за надзор на пазара, органите в сферата на конкуренцията и органите, натоварени със защитата на потребителите, службите, предоставящи

съдействие, като единните звена за контакт, звената за контакт относно продуктите или центровете на SOLVIT;

- да гарантират ефективността на обслужването на едно гише с цел да се окаже подкрепа най-вече на МСП с координирани отговори по приложимите правила и разпоредби, на които трябва да отговарят, за да осъществяват стопанска дейност на единния пазар (трансгранична и национална), както и относно възможностите за инвестиции/програмите, предлагани от ЕС.

От своя страна Комисията:

- днес приема Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар⁷² за справяне с пречките, представени в настоящото съобщение и коренящи се в недостатъчно доброто налагане на законодателството на ЕС. В този контекст ще бъде сформирана Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), съставена от държавите членки и Комисията;
- ще оцени необходимостта от допълнителни регулаторни действия за справяне с пречките, чиито първопричини са други и могат да бъдат разрешени на равнището на ЕС. Комисията ще докладва за резултатите от този анализ догодина, също и за да може да отчете въздействието от първата година на прилагане на Дългосрочния план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар;
- ще продължи да работи съвместно с държавите членки за преодоляване на първопричините за националните пречки, включително чрез превенция, например в рамките на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар⁷³ и Директивата за проверката за пропорционалност. Европейският семестър е друга подходяща рамка за проследяване и работа по първопричините за появата на пречките и бариерите, идентифицирани в настоящото съобщение;
- ще подсили програмата REFIT, включително чрез прилагането на принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови, като включи в пълна степен заинтересованите страни. Платформата „Готови за бъдещето“ ще се занимае с въпроса как може да бъде опростено съществуващото законодателство и как да се гарантира справянето с бъдещи предизвикателства. амбицията е цялото бъдещо законодателство на европейско и национално равнище да бъде разработено с оглед на крайния потребител, като за целта потенциалните пречки се идентифицират и смекчават още в ранните етапи на процеса, например чрез използването на цифрови инструменти.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В настоящото съобщение и придружаващите го доклади Комисията разглежда функционирането на единния пазар от друга перспектива — тази на неговите потребители. Това, което разкрива тази перспектива, е, че към днешна дата твърде много пречки

⁷² COM(2020)94 10.3.2020 г.

⁷³ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставяне на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество. ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.

продължават да спъват функционирането на единния пазар. Това затруднява бизнеса и потребителите. Необходима ни е политическа воля и решимост — както през 1985 г. — за съвместна работа на равнището на ЕС и държавите членки за преодоляване на съществуващите пречки чрез изкореняване на първопричините за тях. Приетият днес пакет от инициативи — новата стратегия за промишлеността на Европа, стратегията за мястото на МСП за устойчива и цифрова Европа, съобщението „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ и настоящото съобщение — е основа, с помощта на която можем да дадем нов старт на нашето партньорство, за да гарантираме, че Европа може да даде растеж, просперитет и стабилност на своите граждани и фирми, във вътрешен и в глобален план.